

KELAM

12. SINIF

4. Kelam İlmî ve Güncel Meseleler

2.11. Sahte Peygamberlik

4. ÜNİTE

KELAM İLMİ VE GÜNCEL

MESELELER

Dersimizde neler öğreneceğiz?

- İslam inancına göre **risalet (peygamberlik)** kurumu
- İnsanlık tarihinde **sahte peygamberlik** olgusu

Düşünelim

Önceki Derslerimizi Hatırlayalım

- İnanç psikolojisi nedir?
- İnanç nasıl oluşur?
- Deizm, Politeizm, Agnostisizm
- Pozitivizm, Ateizm, Nihilizm, Sekülerizm, Satanizm
- Tenasüh-Reenkarnasyon
- Kötülük kavramı

İnsanlık Tarihinde Görülen İnanç Biçimlerinde

-Kötülük Problemi

-Şer

-Hüsün ve Kubuh

KÖTÜLÜK PROBLEMİ

Bir akım olmamakla birlikte insanların ateizm, agnostisizm, nihilizm gibi inkârcı akımlara yönelmelerinde çok etkili olan meselelerden biri de **kötülük problemi**dir.

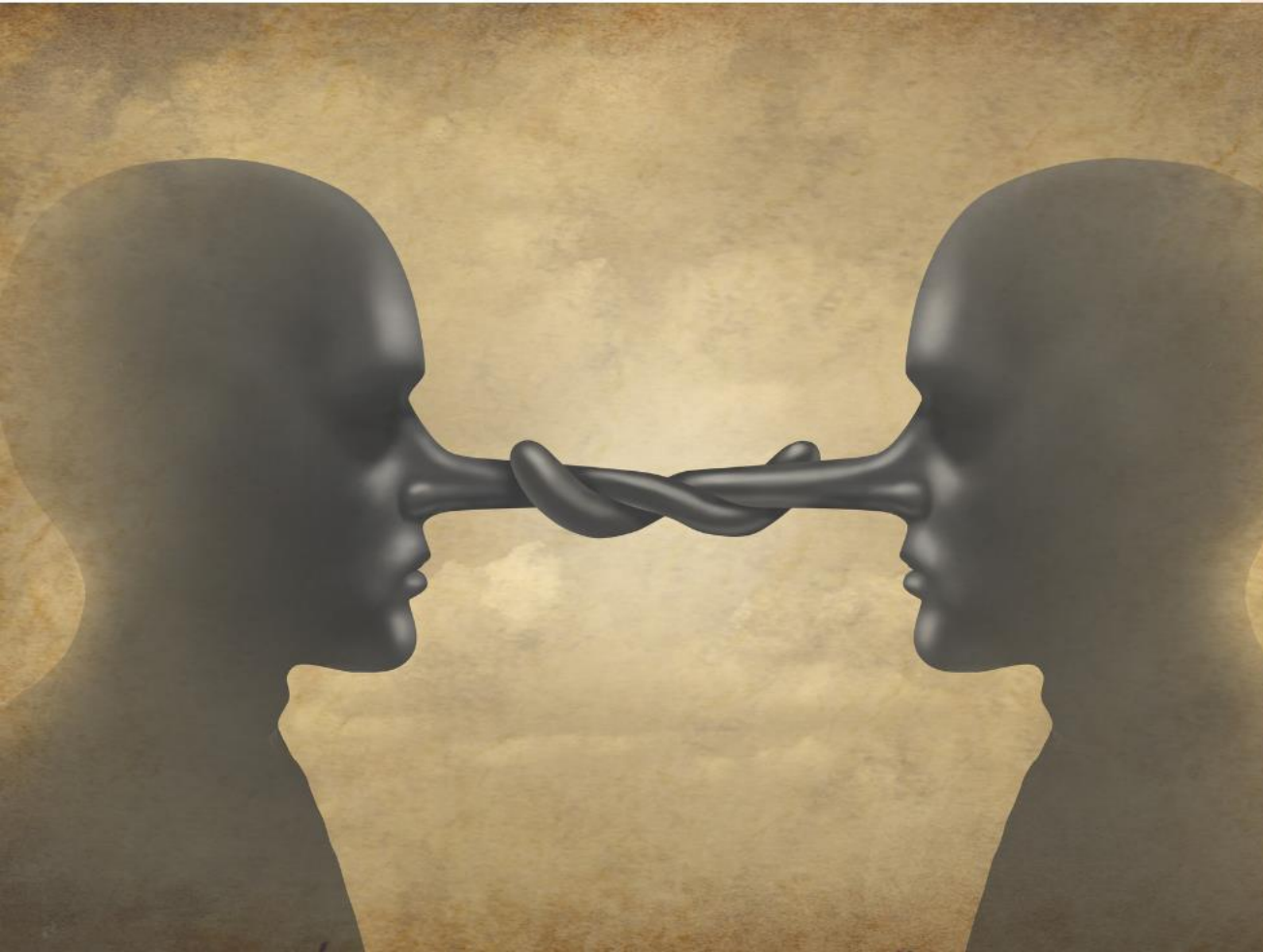
Türkçede **kötülük problemi** şeklinde ele alınan bu durum, İslami literatürde **şer**, felsefede ise **teodise** kavramıyla ifade edilmiştir.

Risalet (Peygamberlik)

İslam inancına göre Allah (c.c.), ilk insandan itibaren insanlara olan rahmetinin bir yansıması olarak onlara kendi içlerinden **peygamberler** göndermiştir. Hz. Âdem ile başlayan peygamberlik, Hz. Muhammed (s.a.v) ile son bulmuştur. Hz. Muhammed'den (s.a.v) sonra peygamber gelmeyecektir. İslam âlimleri bu konuda icma etmiş, aksini düşünmeyi dinden çıkaran ve kişiyi küfre sokan bir durum olarak değerlendirmişlerdir.

Gerçek bu iken daha Hz. Peygamber'in sağlığından itibaren bazı insanlar **peygamberlik iddiasında** buluna gelmiştir. Tarih boyunca **yalancı, sahtekâr, maceracı ve istismarcı** olarak görülen bu insanlara İslam ümmeti, tarihin hiçbir diliminde kesinlikle itibar etmemiştir.

Sadece İslam dininde değil hemen bütün dinlerde karşılaşılabilen bir durum olarak **sahte peygamberlik**, geçmişte olduğu gibi günümüzde de bir istismar aracı olarak kullanılabilmektedir.

Çağdaş tarikatlarda ve **new age** denilen dinî yaklaşımlarda **kurtarıcı rolüyle, mehdî, mesih** söylemleriyle öne çıkan ve çoğunlukla patolojik geçmişlere sahip olan bu insanlar, maalesef bazı durumlarda azımsanamayacak büyüklükte kitleleri peşinden sürükleyebilmektedir.

Sahte peygamberler ve onların etrafında oluşan sahte dinlerden bazıları **“Moon Tarikatı”** ve **“Scientology”** örneklerinde görülebileceği gibi uluslararası boyuta da ulaşabilmektedir. Her toplumda ve dinde inançları kullanarak istismar eden ve kendilerine menfaat devşiren kişi ve gruplar olmuştur.

Dikkatle incelendiğinde bu akımların çoğu **sahte maneviyat** ve **mistisizm ritüellerine** ve **inanç sömürüsüne** dayanmaktadır.

İslam dünyasında ilk dönemlerde **Müseylimetü'l-Kezzab, Secah, Tuleyha el-Esedî, Esved el-Ansî** gibi isimler peygamberlik iddiasında bulunmuşlardır.

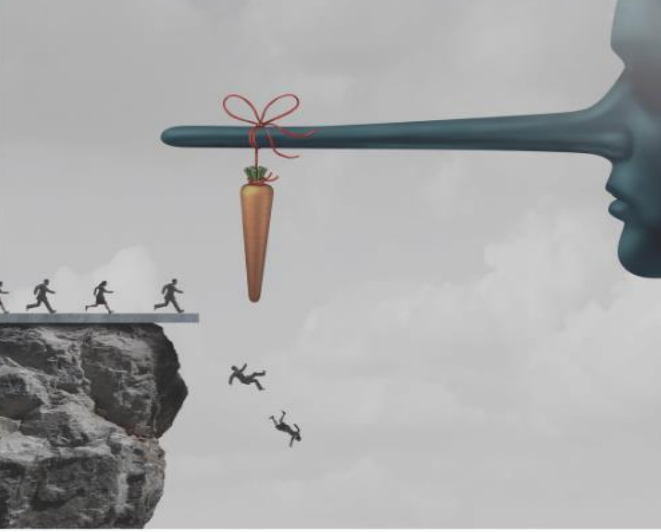
Geçmişte Şia'nın aşırı kolları içinde yer alan **Bâtıniyye** ve **İsmailiyye** arasında dönem dönem nübüvvet iddiası canlandırılmak istenmiş, bunun son yansıması olarak **Bâbîlik, Bahâîlik** olarak bilinen akım 1840'larda yeniden bu iddiayla ortaya çıkmıştır.

-**Mirza Ali Muhammed** ve onun öldürülmesinden sonra **Mirza Hüseyin Ali**, resûl oldukları ve İslam Dini'ni neshederek yeni bir din getirdikleri söylemiyle **Bahâîlik** adıyla ortaya çıkmışlardır.

-Benzer bir yaklaşımla ortaya çıkan bir isim de **Hindistan'da Ahmediyye veya Kâdiyânîyye** olarak bilinen akımın kurucusu **Mirza Gulam Ahmed Kâdiyânî'dir.** (ö. 1908)

-Bu konuda bir diğer isim **"Kur'an'ın matematiksel sistemi var"** diyerek **"19 Mucizesi"** iddiasını ortaya atan ve Amerika'da 1990'da öldürülen **Mısırlı Reşad Halife'dir.**

İslam literatüründe **mütenebbî** denilen sahte peygamberler, aslında bir iddianın peşinden insanları sürüklerken kendilerini de kandıran zavallılardır. Böylesi isimlerin yalancılığı ve sahtekârlığı tercih ettikleri yaşam biçimiyle çoğu zaman hemen ortaya çıkmaktadır.

Gerçek peygamberlerde var olan yüce sıfatların neredeyse tamamı bu sahte peygamberlerde zıtlarıyla görülür. **Yalan, zina, para ve lüks düşkünü olmak, zevk peşinde koşmak, nefsanî arzularına göre yaşamak, iddialarında yalancı duruma düşmek, güven telkin etmemek gibi olumsuzluklar** neredeyse önde gelen özellikleridir.

Bazılarının **geçmişı karanlıktır**. Bazılarında ciddi şekilde **psikolojik sorunlar** vardır.

Sahte peygamberler insanları kendilerine çekebilmek için **dinî vazifeleri azaltmakta** (namazı ve orucu kaldırmak gibi), **arzu ve isteklere göre** bir din sunmakta (içkiyi ve zinayı helal kılmak gibi), bol vaatlerde bulunmakta, **bağlılarına maddî rahatlık vb. imkânlar sunmaktadırlar**.

Günümüzde bazı İslam ülkelerinde doğrudan peygamberlik iddiasında bulunmasalar da aynı bulunanlar gibi (dikkatli olmayı gerektiren) **yeni ve modern görünümlü anlayışlar** da vardır.

Özellikle **seçilmişlik, kutsallık** gibi kavramları **istismar eden, rüyalara dayalı, mistik yönelişlere meyilli** ve normal hayatın dışında apayrı bir atmosfer oluşturan yapılanmalara rastlanabilmektedir. Böylelikle sahih din anlayışını, gerçek nübüvvet ve vahiy inancını bulandırma yönünde hareket eden bu yapılanmalarda **lider kültü ve onun mistik karizması** etrafında adeta **yeni bir din inşa edilmektedir**.

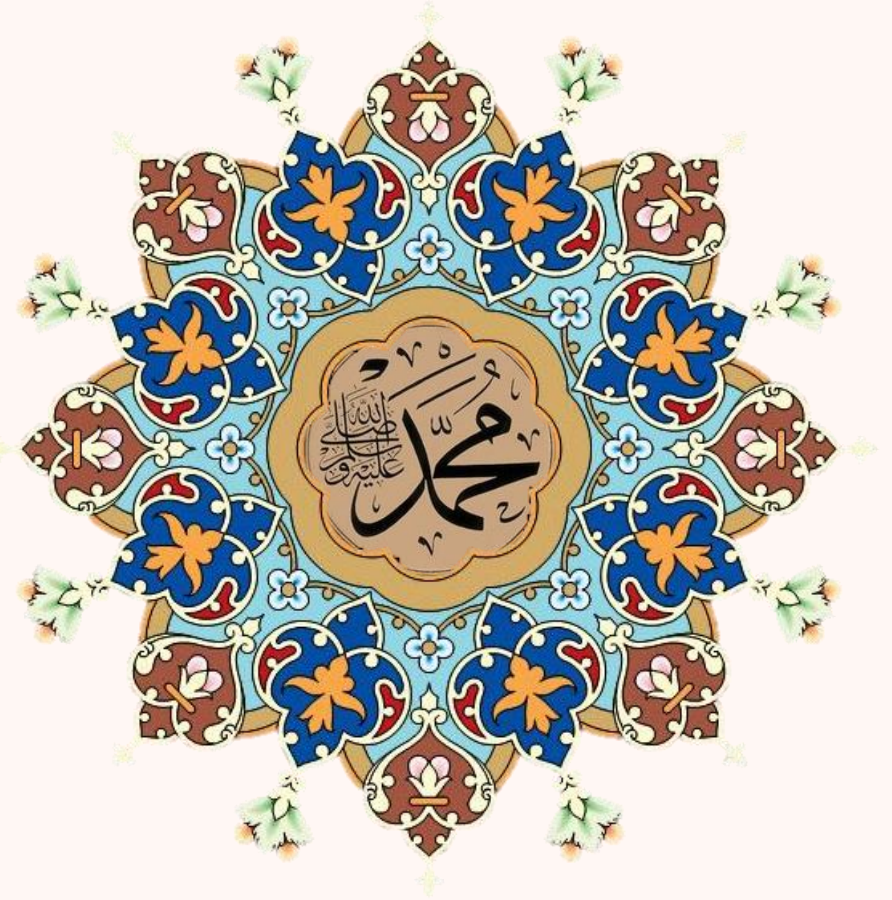

Hâtemü'l-enbiyâ:

Nebîlerin sonuncusu, nebîler silsilesinin son halkası anlamında kullanılan bir tabir olup, Hz. Muhammed'in gelişiyle nübüvvetin sona erdiğini ifade eder. Sözlükte "bir şeyi tamamlayıp sona erdirmek; mühürlemek" anlamlarına gelen hatm ile "Allah'tan haber verme" manasındaki nübüvvet kelimelerinden oluşan hatm-i nübüvvet (hatmü'n-nübüvve) tamlaması Allah ile kulları arasındaki elçilik görevinin sona erdiğini belirtir.

“Risalet ve nübüvvet son bulmuştur. Benden sonra resûl de nebî de gelmeyecektir.”

“Bana özgü olan beş isim vardır. Ben Muhammed'im ve Ahmed'im, ben o Mâhî (yok eden, silen'im) ki Allah benimle küfrü izale edecektir. Ben o Hâşir'im ki insanlar beni takip ederek haşrolunacaktır. Ben Âkib' (hâtemü'l-enbiâ) im.”

“Benim, benden önce gelen peygamberlere nispetle durumum şuna benzer: Bir adam büyük bir bina yaptırıp onu güzelce dayayıp döşedi, fakat bir köşede bir tuğlalık boş yer bıraktı. Ahali binanın etrafında dolaşıyor, güzelliğine hayran kalıyor fakat şunu söylemeden edemiyordu: ‘Niçin bu tuğlanın yeri boş?’ İşte ben o tuğlayım ve peygamberlerin sonuncusuyum.”

Dersimizde neler öğrendik?

- İslam inancına göre **risalet (peygamberlik)** kurumu
- İnsanlık tarihinde **sahte peygamberlik** olgusu

Hazırlayan
Hasan KAYA